

Projekt

z dnia 7 maja 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W DRZEWICY**

z dnia 14 maja 2025 r.

w sprawie przyjęcia profilaktycznych programów zdrowotnych na lata 2025-2029

Na podstawie art 18 ust.1, w związku z art.7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), art.7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 48 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 z późn. zm.), Rada Miejska w Drzewicy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji następujące programy polityki zdrowotnej:

1. "Program profilaktyki wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025-2029" w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

2. "Program profilaktyki wad postawy dla uczniów klas IV szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025-2029" w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Środki finansowe na realizację Programów zabezpieczone będą w budżecie Gminy Drzewica.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Drzewicy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Drzewicy

Dorota Maria Wiktorowicz

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Drzewicy

z dnia 14 maja 2025 r.

**PROGRAM PROFILAKTYKI WYKRYWANIA WAD SŁUCHU I WZROKU WŚRÓD UCZNIÓW KLAS
I SZKÓŁ PODSTAWOWYCH Z TERENU GMINY DRZEWICA**

Czas realizacji: lata 2025- 2029

Drzewica 2025

DRZEWICA

Program został pozytywnie zaopiniowany Opinią Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 48/2016 z dnia 31 marca 2016 r. Program profilaktyki wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025- 2029 jest kontynuacją poprzednich edycji Programu.

Autor Programu:

Gmina Drzewica,

ul. Stanisława Staszica 22,

26-340 Drzewica

Drzewica 2025

I. Opis Programu zdrowotnego

Zmysły słuchu i wzroku są istotnymi narządami komunikacji człowieka z otaczającym go światem zewnętrznym. Poprzez wzrok i słuch poznajemy kształty, barwy, fale dźwiękowe oraz wyrażamy stany emocjonalne poprzez krzyk, płacz czy śmiech. Uszkodzenie zmysłów słuchu i wzroku powoduje nieprawidłowy rozwój procesu komunikacyjnego. Oko oraz ucho są najistotniejszymi przekąźnikami informacji odbieranymi ze środowiska, które są dostarczane do mózgu i tam przetwarzane. Wady słuchu i wzroku przyczyniają się również do upośledzenia mowy dziecka i występowania wad mieszanych wpływających na dalszy rozwój intelektualny.

Szczególną rolę zmysł słuchu pełni u dziecka, kiedy kształtuje się dzięki niemu wiedza poznawcza, mowa i zasób słownictwa. Wady słuchu u dzieci w wieku 5-7 lat najczęściej są powodowane przez infekcje dróg oddechowych, wady wrodzone lub czynniki środowiskowe, jak np. hałas. Często nieprawidłowości nie są wykrywane przez rodziców lub opiekunów. Postępujący niedowład wpływa na rozwój i funkcjonowanie dziecka w środowisku.

Niedosłuchem nazywamy pogorszenie zdolności słyszenia dźwięków. W zależności od stopnia uszkodzenia słuchu możemy mówić o niedosłuchu:

- lekkim,
- umiarkowanym,
- znacznym,
- głębokim,
- oraz głuchocie.

Problemy ze słyszeniem i rozumieniem mowy ludzkiej, nawet bardzo głośnej, pojawiają się w niedosłuchu umiarkowanym i znacznym. Przy niedosłuchu głębokim, osoba słyszy tylko bardzo głośne dźwięki, jak np. głośny krzyk. Jednak pierwsze stadium niedosłuchu rozpoczyna się bardzo niewinnie- niemożnością słyszenia np. szeptu.

Era cyfryzacji w jakiej żyjemy w dużym stopniu ułatwia funkcjonowanie życia codziennego, ale jednocześnie wpływa na nasze zdrowie poprzez degradację wzroku np. nadmierne spędzanie czasu przed telewizorem i komputerem.

Do najczęstszych wad wzroku występujących u dzieci zalicza się:

·**astygmatyzm** - objawia się trudnościami w ognisku widzianych obiektów, polega na różnej sile załamania równoległych promieni świetlnych w dwóch różnych płaszczyznach (np. pionowej i poziomej) układu optycznego oka,

·**krótkowzroczność** – powoduje nieostre widzenie z dużych odległości przy stosunkowo dobrym widzeniu z bliska lub z niewielkiej odległości. Wada najczęściej rozwija się u osób od 10 do 30 roku życia,

·**nadwzroczność** – powodem dalekowzroczności jest to, że gałka oczna jest zbyt krótka lub rogówka zbyt płaska. Ostry obraz powstaje za siatkówką. Jest to najczęściej spotykana wada u dzieci,

·**zez** – polega na nieprawidłowym ustawieniu osi widzenia w kilku pozycjach spojrzenia. Przyczyny tej choroby nie są do końca znane.

Dzieci w wieku 6-7 lat często są narażone na choroby zakaźne takie jak świnka, odra czy półpasiec. Powikłania pochorobowe mogą doprowadzić do poważnego uszkodzenia słuchu dziecka. Najczęściej występującymi wadami słuchu u dzieci w wieku wczesnoszkolnym są:

- choroby zapalne ucha środkowego,
- nawracalne wysiękowe zapalenie ucha,
- przerośnięty migdałek gardłowy,
- zatkanie ucha przez czop woskowiny.

Prawidłowe funkcjonowanie narządów słuchu i wzroku stanowią podstawę komunikacji społecznej oraz rozwoju współczesnego społeczeństwa informacyjnego. W odniesieniu do dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, zaburzenia w zakresie funkcjonowania narządów zmysłów są jedną z głównych przyczyn opóźnień w nauce, trudności w nabywaniu umiejętności językowych, inteligencji oraz w efektywnym komunikowaniu się z otoczeniem – w szkole i poza nią.

Badania u dzieci rozpoczynających naukę szkolną, prowadzone od wielu lat przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu we współpracy z jednostkami naukowymi z Polski oraz innych krajów, wykazały, że:

- co piąte dziecko ma różnego rodzaju problemy ze słuchem,
- co trzecie dziecko wykazuje problemy ze wzrokiem,
- co czwarte dziecko wykazuje zaburzenia artykulacji.

Jednym z najskuteczniejszych narzędzi pozwalających na wczesne rozpoznanie dzieci zagrożonych trudnościami w uczeniu się z powodu zaburzeń słuchu, wzroku i mowy są powszechne badania przesiewowe. W trosce o zdrowie najmłodszych mieszkańców, Gmina Drzewica postanowiła wprowadzić na swoim terenie przesiewowe badania otolaryngologiczne i okulistyczne uczniów klas I szkół podstawowych.

II. Cele Programu

Cel główny:

Wykrycie i ocena ilości zaburzeń słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na podstawie badań przesiewowych. Zapobieganie rozwojowi chorób słuchu i wzroku poprzez systematyczne badania kontrolne u dzieci. Przekazanie wiedzy na temat istoty badań przesiewowych rodzicom w celu stałej kontroli zdrowia ich dzieci.

Cele szczegółowe:

- zahamowanie dalszego rozwoju zaburzeń słuchu i wzroku oraz powikłań związanych z wykrytym niedosłuchem i niedowidzeniem,
- obniżenie kosztów leczenia uszkodzenia słuchu i wzroku oraz związanych z tym powikłań,
- minimalizowanie konsekwencji wad słuchu i wzroku poprzez odpowiednie działania terapeutyczne,
- zwiększenie świadomości rodziców, pracowników oświaty dotyczącej wiedzy na temat czynników powodujących nabyte wady słuchu i wzroku oraz ich objawy,
- niwelowanie ograniczeń w rozwoju edukacyjnym i społecznym dzieci poprzez wcześnie podjęte leczenie wykrytych zaburzeń słuchu i wzroku .

Oczekiwane efekty:

- zapobieganie następstwom nieleczonych wad słuchu i wzroku,
- systematyczność wykonywania badań kontrolnych przez dzieci po zakończeniu programu,
- zwiększenie świadomości mieszkańców na temat istoty badań przesiewowych,
- zwiększenie dostępności do badań słuchu i wzroku.

Mierniki efektywności odpowiadające celom programu:

- liczba dzieci biorących udział w programie,
- liczba dzieci u których przeprowadzono badanie,
- liczba dzieci, które nie zostały objęte programem,
- liczba dzieci u których wykryto zaburzenia słuchowe i wzrokowe lub skierowano do dalszej diagnostyki

III. Adresaci Programu

Adresatami Programu są dzieci zamieszkujące na terenie Gminy Drzewica. W Programie będą uczestniczyć wyłącznie dzieci, których rodzice/opiekunowie prawni wyrazili pisemną zgodę na udział w Programie. Zebranie zgód rodziców/opiekunów będzie należało do obowiązków realizatora Programu.

Wady słuchu i wzroku wpływają na rozwój edukacyjny, dlatego badania przesiewowe powinny rozpocząć się wraz z rozpoczęciem nauki szkolnej tj. od I klasy szkoły podstawowej. Gmina Drzewica planuje objąć zakresem Programu 100% populacji uczniów klas I szkoły podstawowej.

Liczba uczniów klas I w poszczególnych placówkach w roku 2025

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba dzieci
1	Szkoła Podstawowa im. Polskich Olimpijczyków w Drzewicy	40
2	Szkoła Podstawowa im. Mikołaj Kopernika w Radzicach Dużych	10
3	Szkoła Podstawowa w Brzustowcu	8
4	Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Domasznie	10
5	Szkoła Podstawowa w Idzikowicach	11
	Razem	79

Przewidywana liczba uczniów klas I szkół podstawowych w kolejnych latach:

- 2025 r. - 79 uczniów,
- 2026 r. - 106 uczniów,
- 2027 r. - 112 uczniów,
- 2028 r. - 89 uczniów,
- 2029 r. - 93 uczniów.

Powyższe dane uzyskano z Ewidencji Ludności oraz Zespołu Ekonomiczno -Administracyjnego Szkół w Drzewicy.

Informacje o Programie przekazywane będą poprzez:

- dyrektorów i nauczycieli poszczególnych szkół objętych Programem,
- stronę internetową Urzędu Miejskiego w Drzewicy,
- plakaty w szkołach na terenie gminy Drzewica.

IV. Organizacja Programu

Realizatorem Programu zostanie podmiot wyłoniony w drodze konkursu ofert. Współrealizatorem w obszarze edukacji i informacji będą szkoły podstawowe z terenu Gminy Drzewica.

Program zakłada dwa etapy działań: edukację i badania przesiewowe.

Gmina Drzewica przygotowuje materiały edukacyjno- informacyjne (ulotki, plakaty), które zostaną przez nauczycieli rozpropagowane wśród rodziców i opiekunów prawnych dzieci. Przeprowadzenie badań przesiewowych poprzedzone będzie przez realizatora Programu spotkaniem w formie prelekcji, na której przybliżona zostanie istota profilaktyki wad słuchu i wzroku wśród dzieci. Warunkiem uczestnictwa w Programie będzie pisemne wyrażenie zgody przez rodziców lub opiekunów.

W celu zwiększenia zainteresowania programem Gmina Drzewica przeprowadzi kampanię promocyjną w środowisku lokalnym poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej www.drzewica.pl.

Działania programowe:

1. Wyłonienie w drodze otwartego konkursu ofert realizatora Programu. Realizator Programu powinien posiadać odpowiednie uprawnienia, wiedzę oraz standardowo wyposażony gabinet.
2. Badania przesiewowe zostaną poprzedzone kampanią informacyjną skierowaną do rodziców i opiekunów prawnych dzieci.
3. Spotkanie edukacyjne prowadzone wśród rodziców/opiekunów dzieci, a także wśród uczniów klas I szkół podstawowych oraz personelu jednostek oświatowych pracujących w danych szkołach. Realizator Programu przy współpracy z placówkami szkolnymi wyznaczy terminy spotkań z rodzicami dzieci kwalifikującymi się do Programu.

Na spotkaniach powinny być poruszone zagadnienia dotyczące realizacji przesiewowych badań słuchu i wzroku, prawdopodobieństwa wystąpienia wad u dzieci, symptomów alarmowych wskazujących na możliwe problemy ze słuchem i wzrokiem oraz realizacji dalszych badań, jeżeli zaistnieje taka potrzeba.

4. Podstawą do wykonania badań jest otrzymanie przez realizatora zadania zgody od rodziców na wykonanie badań kontrolnych słuchu i wzroku (załącznik nr 1 do Programu), klauzuli informacyjnej dla kandydata (załącznik nr 2 do Programu). Realizator programu sporządzi listy uczniów zakwalifikowanych do badań.

5. Określa się sposób wykonania badań:

- a) realizator Programu przed wykonaniem zadania przy współpracy ze szkołami ustali harmonogram wykonywania badań,
- b) badania zostaną wykonane indywidualnie na specjalistycznym sprzęcie medycznym,
- c) wyniki badań i ewentualne zalecenie dalszej diagnostyki zostanie przekazane przez lekarzy danej poradni rodzicom dzieci.

Kryteria i sposób klasyfikacji uczniów:

- uczniowie I klas szkół podstawowych,
- zamieszkanie na terenie gminy Drzewica,
- pisemna zgoda rodziców, opiekunów.

Ważnym kryterium medycznym do przeprowadzenia właściwej części badania będzie brak czasowych przeciwwskazań medycznych stwierdzonych podczas lekarskiego badania wstępnego (przeziębienie). W przypadku ich wystąpienia termin badania będzie przesuwany do czasu wyleczenia dziecka.

Realizatorzy Programu:

- Gmina Drzewica,
- podmioty lecznicze,
- placówki oświatowe z terenu gminy Drzewica.

Określa się rodzaje wykonywanych badań w ramach Programu w podziale na:

1) Okulistyczne:

- a) badania ostrości wzroku do dali i bliży za pomocą podświetlanych tablic,
- b) komputerowe badanie wzroku.

2) Badania diagnostyczne słuchu:

- a) badania podstawowe – audiometria tonalna,
- b) badania szczegółowe- audiometria totalna i otoemisja ocena stanu ucha wewnętrznego, badanie przesiewowe słuchu, wykrywanie głuchoty częściowej. W razie potrzeby audiometria impedancyjna, próby progowe, badania ABR.

Gmina Drzewica zastrzega sobie prawo wglądu do aktualnej polisy ubezpieczeniowej oraz dokumentacji potwierdzającej uprawnienia personelu do wykonywania przesiewowych badań wymienionych w założonej przez realizatora ofercie.

Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

Działania Programu można w niewielkim stopniu powiązać z bilansem zdrowia sześciolatka. Bilanse zdrowia dziecka są to pogłębione i kompleksowe badania lekarskie dziecka przeprowadzone w określonych przez przepisy odstępach czasu, które służą systematycznej kontroli stanu dziecka i jego rozwoju oraz wczesnemu wykrywaniu wszelkich nieprawidłowości zdrowotnych.

Sposób zakończenia udziału w programie i możliwość kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania

Pełne uczestnictwo w Programie polega na udziale w badaniu przesiewowym mającym na celu wykrycie ewentualnych wad słuchu i wzroku. Rodzice /opiekunowie dzieci z populacji docelowej będą

mogli skorzystać z działań edukacyjnych zaplanowanych w niniejszym programie polityki zdrowotnej. W razie wykrycia nieprawidłowości zostaną udzielone informacje na temat możliwości dalszego postępowania i leczenia specjalistycznego.

Zakończenie udziału w Programie jest możliwe na każdym etapie Programu na życzenie rodzica/opiekuna prawnego dziecka.

Bezpieczeństwo planowanych interwencji:

Program badań przesiewowych wad słuchu i wzroku będzie realizowany przez podmiot leczniczy, który zostanie wybrany do realizacji programu.

Program będzie prowadzony z zachowaniem wszelkich wymogów wynikających z obowiązujących norm i przepisów prawa. Wyroby medyczne stosowane w prowadzeniu interwencji będą spełniały kryteria bezpieczeństwa oraz normy wyznaczone dla tego typu świadczeń. Personel będzie spełniał wymogi gwarantujące fachowość i bezpieczeństwo wszystkich działań.

V. Koszt programu

Rok	Liczba dzieci	Koszt badania wzroku	Koszt badania słuchu	Razem
2025	79	120,00 zł.	120,00 zł.	18 960,00 zł.
2026	106	130,00 zł.	130,00 zł.	27 560,00 zł.
2027	112	140,00 zł.	140,00 zł.	31 360,00 zł.
2028	89	150,00 zł.	150,00 zł.	26 700,00 zł.
2029	93	160,00 zł.	160,00 zł.	29 760,00 zł.

VI. Monitorowanie i ewaluacja

Realizator Programu będzie weryfikował stosunek faktycznie przebadanych dzieci do ilości populacji zakwalifikowanej do Programu. Satysfakcjonującym wynikiem będzie przebadanie 80% uczniów zakwalifikowanych do Programu.

Po zakończeniu badań rodzice uczniów otrzymają ankiety dotyczące jakości i potrzeb Programu. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 4 do niniejszego Programu.

Efektywność Programu badań przesiewowych wad słuchu i wzroku w dużej mierze zależy od uczestnictwa w Programie. Im wyższa frekwencja tym większe prawdopodobieństwo uzyskania założonego celu.

Gmina Drzewica zastrzega sobie prawo do kontroli realizacji zadania na każdym jego etapie.

VII. Okres realizacji programu

Lata: 2025-2029 (program pięcioletni)

Zgoda na bezpłatne badania przesiewowe wad słuchu i wzroku.

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego.....

Adres zamieszkania

Tel kontaktowy.....

Ja, niżej podpisany/a wyrażam zgodę na wykonanie u mojego dziecka wymienionych poniżej bezpłatnych badań słuchu i wzroku w ramach realizacji „Programu wczesnego wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych na lata 2025 -2029”.

Imię i nazwisko dziecka.....PESEL.....

Uczeń klasy..... Szkoły Podstawowej w

.....

Data czytelny podpis rodzica/opiekuna

tytuł

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. U. UE. L. 119.1 z 04.05.2016 Administrator Danych przekazuje następujące informacje:

1. Administratorem Pana/Pani danych jest Burmistrz Drzewicy z siedzibą w Drzewicy przy ulicy Stanisława Staszica 22. Z administratorem można skontaktować się telefonicznie tel: 48 375 60 91 lub pisemnie na adres siedziby administratora.

2. Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane w celu wykonania umowy zawartej z Urzędem Miejskim w Drzewicy, związanej z wykonaniem badań przesiewowych słuchu i wzroku, na podstawie Programu wczesnego wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych Gminy Drzewica na lata 2025 – 2029.

3. Odbiorcą Pana/Pani danych będzie Urząd Miejski w Drzewicy oraz dane mogą zostać przekazane podmiotom uprawnionym do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa.

4. Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celów umowy, oraz przechowywane przez okres 5 lat, w celu realizacji obowiązku archiwizacyjnego wynikającego z przepisów prawa. Wyniki badań zostaną Panu/Pani przekazane po wykonaniu badania i nie będą podlegały dalszemu przetwarzaniu.

5. Posiada Pani/Pan prawo do żądania od administratora dostępu do treści swoich danych osobowych, prawo do ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania swoich danych, prawo do przenoszenia swoich danych, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

6. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych:

Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO)

Adres: Stawki 2, 00-193 Warszawa

Telefon: 22 531 03 88

7. Podanie Pana/Pani danych osobowych jest dobrowolne, jednakże niepodanie danych będzie skutkowało niemożnością wzięcia udziału w bezpłatnych badaniach przesiewowych słuchu, wzroku.

.....
data

podpis

Ankieta na rok 2025//2026
weryfikująca funkcjonowanie „Programu profilaktyki wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas
I szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025-2029”.

Szanowni rodzice i opiekunowie prawni. Chcąc jak najlepiej odpowiedzieć na Państwa potrzeby wynikające z realizacji programów zdrowotnych na terenie Gminy Drzewica zwracamy się z uprzejmą prośbą o wypełnienie krótkiej ankiety, której wyniki posłużą właściwemu zaplanowaniu działań wspierających poprawę zdrowia dzieci z terenu gminy.

1. Jak oceniacie Państwo inicjatywę związaną z przeprowadzeniem badań przesiewowych dzieci pod kątem wykrywania wad słuchu i wzroku? Proszę wybrać jedną odpowiedź.

- ☐bardzo dobrze
- ☐dobrze
- ☐ani dobrze, ani źle
- ☐źle
- ☐bardzo źle

2. Czy Państwa zdaniem przesiewowe badania słuchu i wzroku dzieci realizowane przez gminę Drzewica są konieczne:

- ☐tak
- ☐nie
- ☐nie wiem

3. Jakie są Państwa zdaniem główne problemy związane z realizacją Programu? Proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi:

- ☐niewystarczające zasoby ludzkie do obsługi pacjentów podczas badania
- ☐zbyt długi czas oczekiwania pomiędzy badaniami
- ☐niemiła obsługa realizatorów programu
- ☐brak informacji na temat wyników badań
- ☐zbyt mała ilość przeprowadzonych badań
- ☐nie zidentyfikowano problemów podczas realizacji Programu
- ☐trudno powiedzieć
- ☐inne (jakie?)

4. Co ile lat Państwa zdaniem powinny być powtarzane badania przesiewowe pod kątem wykrywania wad słuchu i wzroku?

- ☐co roku
- ☐co 2 lata
- ☐co 3 lata

5. Co zmienilibyście Państwo w realizacji Programu?

.....
.....

6 Jakiego Państwa zdaniem inne programy zdrowotne powinny być wdrażane?

.....

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Drzewicy

z dnia 14 maja 2025 r.

**PROGRAM PROFILAKTYKI WAD POSTAWY DLA UCZNIÓW KLAS IV SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
Z TERENU GMINY DRZEWICA NA LATA 2025-2029**

Czas realizacji: 2025-2029

DRZEWICA

Program został pozytywnie zaopiniowany Opinią Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji nr 43/2016 z dnia 31 marca 2016 r. Program profilaktyki wad postawy dla uczniów klas IV szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025- 2029 jest kontynuacją poprzednich edycji Programu.

Autor Programu:

Gmina Drzewica,

ul. Stanisława Staszica 22,

26-340 Drzewicy

Drzewica 2025

I. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

Najczęściej wady postawy występują i postępują najszybciej w okresie szkolnym. Jest to okres, w którym nie ukończył się jeszcze rozwój fizyczny dziecka. Dlatego jest on odpowiedni i w zasadzie jedyny, kiedy w młodym organizmie mogą nastąpić jakiegokolwiek zmiany – np. zatrzymanie pogłębiania wady postawy.

Ważnym elementem profilaktyki wad postawy u dziecka jest edukacja rodziców jak również środowiska szkolnego, gdzie spędza ono dużo czasu. Działania prewencyjne są niezbędne od wczesnego rozwoju dziecka, stąd też istotna jest wiedza na temat znaczenia prawidłowej postawy ciała oraz sposobach jej kreowania. Szczególna rola w tym zakresie przypada zarówno rodzicom, którzy poprzez właściwe wzorce i wychowanie oddziałują na organizm dziecka już we wczesnym dzieciństwie, kiedy jest ono plastyczne i podatne na czynniki zewnętrzne jak i nauczycielom. Nauczyciele zaś powinni kontrolować niefizjologiczną pozycję siedzącą dziecka, czy garbi się siedząc w ławce oraz wówczas kiedy nosi plecak na jednym ramieniu, co sprzyja powstawaniu skrzywień i deformacji. Działaniem umożliwiającym zachowanie prawidłowej postawy ciała dzieci jest zapewnienie im właściwych warunków nauki a także kształtowanie nawyku przyjmowania i kontrolowania prawidłowej postawy ciała. To nauczyciele wychowania fizycznego mogą pierwsi dostrzec nieprawidłową postawę uczniów, tym samym zadbać o ćwiczenia korekcyjne dla nich w ramach zajęć wychowania fizycznego. Bardzo ważne jest by działania profilaktyczne w zapobieganiu wad postawy uwarunkowane były współpracą wszystkich podmiotów związanych ze środowiskiem nauczania i wychowania. Zasadne jest więc podejmowanie prób systemowego rozwiązywania problemu poprzez aktywizację współpracy między dziećmi, ich rodzicami, nauczycielami oraz pracownikami ochrony zdrowia. Systematycznie prowadzona edukacja zdrowotna skutecznie zmniejsza częstotliwość występowania wad postawy, gdyż nabyte wady we wczesnym stadium są nawykowe i łatwo je skorygować.

II. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Zmniejszenie liczby dzieci klas IV z wadami postawy oraz ograniczenie następstw wad postawy ciała.

2. Cele szczegółowe:

- zwiększenie świadomości zdrowotnej uczniów, rodziców/opiekunów i nauczycieli w zakresie wad postawy, ich przyczyn, skutków oraz roli profilaktyki,
- kształtowanie nawyków prawidłowej postawy ciała wśród uczniów klas IV,
- minimalizowanie konsekwencji wad postawy poprzez odpowiednie działania terapeutyczne,
- rozwijanie i doskonalenie sprawności ruchowej uczniów,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

3. Oczekiwane efekty:

- wzrost aktywności ruchowej uczniów,
- zmniejszenie częstości występowania wadliwych postaw ciała,
- wzrost świadomości uczniów i rodziców na temat wad postawy i zagrożeń z nich wynikających,
- wykształcenie u dzieci umiejętności samooceny, samokontroli i korekcji postawy.

4. Mierniki efektywności odpowiadające celom programu:

- 1) liczba dzieci biorących udział w programie;
- 2) liczba dzieci u których przeprowadzono badanie;
- 3) liczba dzieci, które nie zostały objęte programem;
- 4) liczba dzieci u których wykryto wady postawy lub skierowano do dalszej diagnostyki.

III. Adresaci Programu

Program profilaktyki wad postawy skierowany jest do uczniów klas IV szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica. W Programie będą uczestniczyć wyłącznie dzieci, których rodzice/opiekunowie wyrazili pisemną zgodę na udział w Programie. Zebranie zgód rodziców/opiekunów będzie należało do obowiązków realizatora Programu.

Gmina Drzewica planuje objąć zakresem Programu 100% populacji uczniów klas IV szkół podstawowych.

W roku 2025 badaniami objętych będzie 79 uczniów z klas IV ze szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica:

1. Szkoła Podstawowa im . Polskich Olimpijczyków w Drzewicy- 46 uczniów;
2. Szkoła Podstawowa w Brzustowcu- 6 uczniów;
3. Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Domasznie- 7 uczniów;
4. Szkoła Podstawowa w Idzikowicach- 6 uczniów;
5. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Radzicach Dużych- 14 uczniów.

W latach kolejnych liczba uczniów może ulec niewielkiej zmianie.

Przewidywana liczba uczniów klas IV szkół podstawowych w kolejnych latach:

- 2025 r.- 79 uczniów,
- 2026 r.- 96 uczniów,
- 2027 r - 74 uczniów,
- 2028 r. - 79 uczniów,
- 2029 r. - 67 uczniów.

Powyższe dane uzyskano z Ewidencji Ludności oraz Zespołu Ekonomiczno - Administracyjnego Szkół w Drzewicy.

Informacje o Programie przekazywane będą poprzez:

- dyrektorów i nauczycieli poszczególnych szkół objętych Programem,
- stronę internetową Urzędu Miejskiego w Drzewicy,
- plakaty w szkołach na terenie gminy Drzewica.

IV. Organizacja Programu

Program zakłada dwa etapy działań: edukację i badania przesiewowe.

Gmina Drzewica przygotuje materiały edukacyjno-informacyjne (ulotki, plakaty), które zostaną przez nauczycieli rozpropagowane wśród rodziców/opiekunów prawnych dzieci. Przeprowadzenie badań poprzedzone będzie przez realizatora spotkaniem w formie prelekcji, na której lekarz specjalista lub osoba z odpowiednimi kwalifikacjami przybliży istotę profilaktyki wad postawy u dzieci. Warunkiem uczestnictwa w Programie będzie pisemne wyrażenie zgody przez rodziców lub opiekunów. W celu zwiększenia zainteresowania Programem Gmina Drzewica przeprowadzi kampanię promocyjną w środowisku lokalnym poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej www.drzewica.pl.

Działania programowe:

1. Wyłonienie w drodze otwartego konkursu ofert realizatora Programu. Realizator Programu powinien posiadać odpowiednie uprawnienia, wiedzę oraz standardowo wyposażony gabinet.

2. Badania przesiewowe zostaną poprzedzone kampanią informacyjną skierowaną do rodziców i opiekunów prawnych dzieci. Realizator Programu przy współpracy z placówkami szkolnymi wyznaczy terminy spotkań z rodzicami dzieci kwalifikującymi się do Programu.

3. Spotkania edukacyjne prowadzone wśród rodziców/opiekunów dzieci, a także wśród uczniów klas IV szkół podstawowych oraz personelu jednostek oświatowych pracujących w danych szkołach. Realizator Programu przy współpracy z placówkami szkolnymi wyznaczy terminy spotkań z rodzicami dzieci kwalifikującymi się do Programu.

Na spotkaniach powinny być poruszone zagadnienia dotyczące realizacji przesiewowych badań wad postawy, prawdopodobieństwa wystąpienia wad u dzieci, symptomów alarmowych wskazujących na możliwe problemy wady postawy oraz realizacji dalszych badań, jeżeli zaistnieje taka potrzeba.

4. Podstawą do wykonania badań jest otrzymanie przez realizatora Programu zgody od rodziców na wykonanie badań kontrolnych (załącznik nr 1 do Programu), klauzuli informacyjnej dla kandydata (załącznik nr 2 do Programu). Realizator Programu sporządzi listy uczniów zakwalifikowanych do badań;

5. Określa się sposób wykonania badań:

- a) realizator Programu przed wykonaniem zadania przy współpracy ze szkołami ustali harmonogram wykonania badań,
- b) badania zostaną wykonane indywidualnie,
- c) wyniki badań i ewentualne zalecenie dalszej diagnostyki zostanie przekazane przez lekarzy danej poradni rodzicom dzieci.

Kryteria i sposób kwalifikacji dla Programu:

- uczniowie IV klas szkół podstawowych,
- zamieszkanie na terenie gminy Drzewica,
- pisemna zgoda rodziców/opiekunów.

Ważnym kryterium medycznym do przeprowadzenia właściwej części badania będzie brak czasowych przeciwwskazań medycznych stwierdzonych podczas lekarskiego badania wstępnego (przeziębienie). W przypadku ich wystąpienia termin badania będzie przesuwany do czasu wyleczenia dziecka.

Realizatorzy Programu:

- Gmina Drzewica,
- podmioty lecznicze,
- placówki oświatowe z terenu gminy Drzewica.

Gmina Drzewica zastrzega sobie prawo wglądu do aktualnej polisy ubezpieczeniowej oraz dokumentacji potwierdzającej uprawnienia personelu do wykonywania przesiewowych badań wymienionych w złożonej przez realizatora ofercie.

Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych:

Działania Programu można w niewielkim stopniu powiązać z bilansem zdrowia sześciolatka. Bilanse zdrowia dziecka są to pogłębione i kompleksowe badania lekarskie dziecka przeprowadzone w określonych przez przepisy odstępach czasu, które służą systematycznej kontroli stanu dziecka i jego rozwoju oraz wczesnemu wykrywaniu wszelkich nieprawidłowości zdrowotnych.

Sposób zakończenia udziału w programie i możliwość kontynuacji otrzymywania świadczeń zdrowotnych, jeżeli istnieją wskazania:

Pełne uczestnictwo w Programie polega na udziale w badaniu przesiewowym mającym na celu wykrycie ewentualnych wad postawy. Rodzice/opiekunowie dzieci z populacji docelowej będą mogli skorzystać z działań edukacyjnych zaplanowanych w niniejszym programie polityki zdrowotnej. W razie wykrycia nieprawidłowości zostaną udzielone informacje na temat możliwości dalszego postępowania i leczenia specjalistycznego.

Zakończenie udziału w Programie jest możliwe na każdym etapie Programu na życzenie rodzica/opiekuna prawnego dziecka.

Bezpieczeństwo planowanych interwencji:

Program badań przesiewowych wad postawy będzie realizowany przez podmiot leczniczy, który zostanie wybrany do realizacji programu.

Program będzie prowadzony z zachowaniem wszelkich wymogów wynikających z obowiązujących norm i przepisów prawa. Wyroby medyczne stosowane w prowadzeniu interwencji będą spełniały kryteria

bezpieczeństwa oraz normy wyznaczone dla tego typu świadczeń. Personel będzie spełniał wymogi gwarantujące fachowość i bezpieczeństwo wszystkich działań.

V. Koszty programu

Rok	Liczba dzieci	Koszt jednego badania	Razem
2025	79	120	9 400,00 zł.
2026	96	130	12 480,00 zł.
2027	74	140	10 360,00 zł.
2028	79	150	11 850,00 zł.
2029	67	160	10 720,00 zł.

VI. Monitorowanie i ewaluacja

1. Realizator Programu będzie weryfikował stosunek faktycznie przebadanych dzieci do ilości populacji zakwalifikowanej do Programu. Satysfakcjonującym wynikiem będzie przebadanie 80% uczniów zakwalifikowanych do programu.

2. Po zakończeniu badań rodzice uczniów otrzymują ankiety dotyczące jakości i potrzeby Programu. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 4 do niniejszego Programu.

3. Efektywność Programu badań przesiewowych wad postawy w dużej mierze zależy od uczestnictwa w Programie. Im wyższa frekwencja tym większe prawdopodobieństwo uzyskania założonego celu.

Gmina Drzewica zastrzega sobie prawo do kontroli realizacji zadania na każdym jego etapie.

VII. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Lata: 2025-2029 (program pięcioletni)

Zgoda na bezpłatne badania przesiewowe wad postawy

Imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego.....

Adres zamieszkania

Tel kontaktowy.....

Ja, niżej podpisany/a wyrażam zgodę na wykonanie u mojego dziecka wymienionych poniżej bezpłatnych badań wad postawy w ramach realizacji "Programu wczesnego wykrywania wad postawy wśród uczniów klas IV szkół podstawowych na lata 2025 -2029".

Imię i nazwisko dziecka.....PESEL.....

Uczeń klasy..... Szkoły Podstawowej w

.....

Data czytelny podpis rodzica/opiekuna

tytuł

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. U. UE. L. 119.1 z 04.05.2016 Administrator Danych przekazuje następujące informacje:

1. Administratorem Pana/Pani danych jest Burmistrz Drzewicy z siedzibą w Drzewicy przy ulicy Stanisława Staszica 22. Z administratorem można skontaktować się telefonicznie: 48 375 60 91 lub pisemnie na adres siedziby administratora.

2. Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane w celu wykonania umowy zawartej z Urzędem Miejskim w Drzewicy, związanej z wykonaniem badań przesiewowych wad postawy, na podstawie Programu wczesnego wykrywania wad postawy wśród uczniów klas IV szkół podstawowych Gminy Drzewica na lata 2025 – 2029.

3. Odbiorcą Pana/Pani danych będzie Urząd Miejski w Drzewicy oraz dane mogą zostać przekazane podmiotom uprawnionym do uzyskania danych osobowych na podstawie przepisów prawa.

4. Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji celów umowy, oraz przechowywane przez okres 5 lat, w celu realizacji obowiązku archiwizacyjnego wynikającego z przepisów prawa. Wyniki badań zostaną Panu/Pani przekazane po wykonaniu badania i nie będą podlegały dalszemu przetwarzaniu.

5. Posiada Pani/Pan prawo do żądania od administratora dostępu do treści swoich danych osobowych, prawo do ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania swoich danych, prawo do przenoszenia swoich danych, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem.

6. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych:

Biuro Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (PUODO)

Adres: Stawki 2, 00-193 Warszawa

Telefon: 22 531 03 88

7. Podanie Pana/Pani danych osobowych jest dobrowolne, jednakże niepodanie danych będzie skutkowało niemożnością wzięcia udziału w bezpłatnych badaniach przesiewowych wad postawy.

.....
data i podpis

ANKIETA na rok 2025/2026
weryfikująca funkcjonowanie „Programu profilaktyki wad postawy dla uczniów klas IV szkół podstawowych z terenu Gminy i Miasta Drzewica na lata 2025-2029”.

Chcąc jak najlepiej odpowiedzieć na Państwa potrzeby wynikające z realizacji programów zdrowotnych na terenie Gminy Drzewica zwracamy się z uprzejmą prośbą o wypełnienie krótkiej ankiety, której wyniki posłużą właściwemu zaplanowaniu działań wspierających poprawę zdrowia dzieci z terenu gminy.

1. Jak oceniacie Państwo inicjatywę związaną z przeprowadzeniem badań przesiewowych dzieci pod kątem wykrywania wad postawy?

- ☐bardzo dobrze
- ☐dobrze
- ☐ani dobrze, ani źle
- ☐źle
- ☐bardzo źle

2. Czy Państwa zdaniem badania wady postawy dzieci realizowane przez Gminę Drzewica są konieczne?

- ☐tak
- ☐nie
- ☐nie wiem

3. Jakie są Państwa zdaniem główne problemy związane z realizacją Programu? Proszę wybrać maksymalnie 3 odpowiedzi:

- ☐niewystarczające zasoby ludzkie do obsługi pacjentów podczas badania
- ☐zbyt długi czas oczekiwania pomiędzy badaniami
- ☐niemiła obsługa realizatorów programu
- ☐brak informacji na temat wyników badań
- ☐zbyt mała ilość przeprowadzonych badań
- ☐nie zidentyfikowano problemów podczas realizacji Programu
- ☐trudno powiedzieć
- ☐inne (jakie?)

4. Co ile lat Państwa zdaniem powinny być powtarzane badania przesiewowe pod kątem wykrywania wad postawy u dzieci?

- ☐co roku
- ☐co 2 lata
- ☐co 3 lata

5. Co zmienilibyście Państwo w realizacji Programu ?

.....
.....

6. Jakie Państwa zdaniem inne programy zdrowotne powinny być wdrożone do realizacji przez Gminę Drzewica?

.....
.....

UZASADNIENIE
do uchwały Rady Miejskiej w Drzewicy

w sprawie przyjęcia programów polityki zdrowotnej pn. " Program profilaktyki wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025 - 2029" oraz " Program profilaktyki wad postawy dla uczniów klas IV szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025 - 2029"

Przedstawione projekty „ Program profilaktyki wykrywania wad słuchu i wzroku wśród uczniów klas I szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025 - 2029" oraz " Program profilaktyki wad postawy dla uczniów klas IV szkół podstawowych z terenu Gminy Drzewica na lata 2025 - 2029" są zgodne z art. 48a ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz 146 z późn. zm.) oraz stanowią

kontynuację programów z lat poprzednich. Powyższe programy uzyskały pozytywną opinię Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w roku 2016.

Zapisy projektu powyższych programów co do istoty i zakresu planowanych działań są tożsame z zapisami programów realizowanych do końca 2024 r., a przyjętych uchwałą Nr XLVII/331/2022 Rady Miejskiej w Drzewicy z dnia 29 czerwca 2022 r. w sprawie przyjęcia profilaktycznych programów zdrowotnych na lata 2022 - 2024. Układ programu dostosowany jest do aktualnych wymogów w zakresie programów polityki zdrowotnej określonych przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.